

Bảo đảm nhân sự đủ năng lực tham gia tổ chức bầu cử

20:00 08/03/2026

Người ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng Nhân dân không được làm thành viên Ban bầu cử hoặc Tổ bầu cử ở đơn vị bầu cử nơi mình ứng cử.

Cử tri phường Nam Nha Trang, tỉnh Khánh Hòa xem danh sách cử tri niêm yết tại khu vực bỏ phiếu bầu cử. (Ảnh: Xuân Triệu/TTXVN)

Theo quy định tại Điều 21 Luật Bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng Nhân dân (Luật Bầu cử), ở địa phương có 3 tổ chức phụ trách bầu cử gồm: Ủy ban bầu cử ở tỉnh, thành phố và ở xã, phường, đặc khu (gọi chung là Ủy ban bầu cử); Ban bầu cử đại biểu Quốc hội, Ban bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh, Ban bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp xã (gọi chung là Ban bầu cử); và Tổ bầu cử.

Quy định về các tổ chức phụ trách bầu cử ở địa phương

Bộ Nội vụ cho biết, theo Điều 22 Luật Bầu cử, Ủy ban Nhân dân các cấp, sau khi thống nhất với Thường trực Hội đồng Nhân dân và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp, quyết định thành lập Ủy ban bầu cử. Việc thành lập phải hoàn thành chậm nhất 105 ngày trước ngày bầu cử.

Ủy ban bầu cử ở tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương có từ 23 đến 37 thành viên, chịu trách nhiệm thực hiện công tác bầu cử đại biểu Quốc hội và tổ chức bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh tại địa phương. Danh sách Ủy ban bầu cử cấp tỉnh phải gửi đến Hội đồng Bầu cử quốc gia, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Chính phủ và Ban Thường trực Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam.

Ủy ban bầu cử ở xã, phường, đặc khu có từ 9 đến 17 thành viên, chịu trách nhiệm tổ chức bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp xã, do Ủy ban Nhân dân cấp xã quyết định sau khi thống nhất với Thường trực Hội đồng Nhân dân và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp. Danh sách Ủy ban bầu cử cấp xã được gửi đến Ủy ban bầu cử cấp tỉnh, Thường trực Hội đồng Nhân dân, Ủy ban Nhân dân và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cấp tỉnh.

Theo Điều 24 Luật Bầu cử, Ủy ban Nhân dân các cấp, sau khi thống nhất với Thường trực Hội đồng Nhân dân và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp, quyết định thành lập các Ban bầu cử. Việc thành lập phải hoàn thành chậm nhất 70 ngày trước ngày bầu cử.

Ban bầu cử đại biểu Quốc hội được thành lập ở mỗi đơn vị bầu cử đại biểu Quốc hội, có từ 9 đến 17 thành viên, do Ủy ban Nhân dân cấp tỉnh quyết định. Ban bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh được thành lập tại mỗi đơn vị bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh, có từ 11 đến 15 thành viên, do Ủy ban Nhân dân cấp tỉnh quyết định. Ban bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp xã được thành lập tại mỗi đơn vị bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp xã, có từ 9 đến 15 thành viên, do Ủy ban Nhân dân cấp xã quyết định.

Theo Điều 25 Luật Bầu cử, chậm nhất 43 ngày trước ngày bầu cử, Ủy ban Nhân dân cấp xã sau khi thống nhất với Thường trực Hội đồng Nhân dân và Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp quyết định thành lập Tổ bầu cử tại mỗi khu vực bỏ phiếu để thực hiện công tác bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng Nhân dân các cấp. Tổ bầu cử có từ 11 đến 21 thành viên, gồm Tổ trưởng, Thư ký và các Ủy viên là đại diện cơ quan nhà nước, tổ chức chính trị, tổ chức chính trị-xã hội, tổ chức xã hội và đại diện cử tri ở địa phương.

Đối với đơn vị vũ trang nhân dân, việc thành lập Tổ bầu cử thực hiện theo Điều 25 Luật Bầu cử. Trường hợp đơn vị vũ trang nhân dân được xác định là khu vực bỏ phiếu riêng thì thành lập một Tổ bầu cử có từ 5 đến 9 thành viên, gồm Tổ trưởng, Thư ký và các Ủy viên là đại diện chỉ huy đơn vị và đại diện quân nhân của đơn vị đó.

Trường hợp đơn vị vũ trang nhân dân và địa phương có chung một khu vực bỏ phiếu, Ủy ban Nhân dân cấp xã sau khi thống nhất với Thường trực Hội đồng Nhân dân, Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp và chỉ huy đơn vị vũ trang nhân dân quyết định thành lập Tổ bầu cử có 11 đến 21 thành viên, gồm đại diện cơ quan nhà nước, các tổ chức chính trị - xã hội, đại diện cử tri địa phương, đại diện chỉ huy đơn vị và đại diện quân nhân của đơn vị vũ trang nhân dân đó.

Bộ Nội vụ lưu ý, đối với đơn vị bầu cử đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp xã chỉ có một khu vực bỏ phiếu vẫn phải thành lập Ban bầu cử và Tổ bầu cử riêng theo quy định của Luật Bầu cử. Thành viên Ban bầu cử có thể đồng thời tham gia Tổ bầu cử.

Tại đặc khu có dân số thường trú dưới 1.000 người và không tổ chức cấp chính quyền địa phương, Ủy ban Nhân dân đặc khu sau khi thống nhất với Ban Thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp, quyết định thành lập một Tổ bầu cử tại mỗi khu vực bỏ phiếu để thực hiện công tác bầu cử đại biểu Quốc hội và đại biểu Hội đồng Nhân dân cấp tỉnh. Số lượng thành viên, nhiệm vụ, quyền hạn và nguyên tắc hoạt động của Tổ bầu cử tại đặc khu thực hiện theo đúng quy định của Luật Bầu cử.

Đóng dấu xác nhận cử tri bản Nước Đăng (xã Trường Sơn, Quảng Ninh) đã hoàn thành việc bỏ phiếu bầu đại biểu Quốc hội khóa XVI và đại biểu Hội đồng nhân dân các cấp nhiệm kỳ 2026-2031. (Ảnh: Tá Chuyên/TTXVN)

Nhân sự phải có kinh nghiệm về công nghệ thông tin, chuyển đổi số

Thông tư số 21/2025/TT-BNV của Bộ Nội vụ quy định cơ quan có thẩm quyền thành lập tổ chức phụ trách bầu cử lựa chọn những người có phẩm chất chính trị, đạo đức tốt, được quần chúng tín nhiệm, hiểu biết pháp luật, có kinh nghiệm về công nghệ thông tin, chuyển đổi số và kinh nghiệm thực hiện công tác bầu cử trước đó tham gia vào các tổ chức phụ trách bầu cử.

Người ứng cử đại biểu Quốc hội, đại biểu Hội đồng Nhân dân không được làm thành viên Ban bầu cử hoặc Tổ bầu cử ở đơn vị bầu cử nơi mình ứng cử. Nếu đã là thành viên Ban bầu cử hoặc Tổ bầu cử thì phải rút khỏi danh sách chậm nhất vào ngày công bố danh sách chính thức những người ứng cử.

Trường hợp người ứng cử không có đơn xin rút, cơ quan đã quyết định thành lập Ban bầu cử, Tổ bầu cử đó ra quyết định xóa tên người ứng cử khỏi danh sách thành viên của tổ chức phụ trách bầu cử và bổ sung thành viên khác để thay thế.

Trường hợp thành viên tổ chức phụ trách bầu cử bị chết, bị kỷ luật, truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc vì lý do khác dẫn đến khuyết thành viên tổ chức phụ trách bầu cử hoặc do trên địa bàn xảy ra dịch bệnh có nguy cơ lây nhiễm cao,

phải thực hiện việc cách ly tập trung, địa bàn phải phong tỏa thì căn cứ tình hình cụ thể của mỗi địa phương, Ủy ban Nhân dân cấp tỉnh, cấp xã sau khi thống nhất với Thường trực Hội đồng Nhân dân và Ban thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp quyết định thay đổi, bổ sung thành viên tổ chức phụ trách bầu cử ở cấp mình trước ngày bầu cử, bảo đảm đủ số lượng theo quy định của Luật Bầu cử, đáp ứng yêu cầu thực hiện tốt công tác bầu cử.

Đối với đặc khu có dân số thường trú dưới 1.000 người mà không tổ chức cấp chính quyền địa phương thì Ủy ban Nhân dân đặc khu sau khi thống nhất với Ban thường trực Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam cùng cấp quyết định thay đổi, bổ sung thành viên Tổ bầu cử trước ngày bầu cử.

Theo TTXVN